

Antrenamentul fizic individual este o formă clasică de organizare, care stimulează practicarea independentă a exercițiilor fizice, asigură adaptarea efortului la trăsăturile practicantului, dezvoltă calitățile motrice, consolidează și perfecționează deprinderile și priceperile motrice.

Putem concluziona că educația fizică militară este o componentă fundamentală a procesului de instrucție / învățământ care valorifică ansamblul formelor de activitate colectivă sau individuală ce se desfășoară în vederea formării, dezvoltării și menținerii capacității motrice solicitate la pace, în situații de criză și la război, contribuind la îmbunătățirea stării de sănătate fizică și psihică a personalului armatei.

BIBLIOGRAFIE

1. CÂRSTEA, GH. *Teoria și metodică educației fizice și sportului*. București: Editura Universul, 1993.
2. LEONTE, I. *Metodică educației fizice militare*. București: Editura A.I.S.M., 2000.
3. *** *Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000*.
4. *** *Concepția de educație fizică și sport în Armata României*. București, 2001.
5. *** *Regulamentul educației fizice militare*. București, 2005.

ACTIVITĂȚILE DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT ȘI IMPACTUL ACESTORA ASUPRA SOCIALIZĂRII COPIILOR DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ

*Mărgăritescu Nicoleta, profesor educație fizică și sport
Școala Gimnazială „Nicolae Iorga”, Pitești
doctorandă, UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

CZU: 796.015:316.614-053.2

Abstract

In addition to the activities carried out in the family environment, the motor activities, whether organized - the lesson of physical education or from leisure time, have at the level of low school age, a strong playful character, aiming both at the development of motor skills and physical skills and especially psycho-social ones. It is the desire for membership and recognition that leads the child to always shape their communication system and the way they relate.

Key-words: Physical Education, development, socialization.

În literatura de specialitate termenul de „socializare” figurează cu mai multe semnificații, în funcție de domeniul studiat: biologie, antropologie sau sociologie. Cu înțeles strict sociologic, conceptul se definește ca modalitate de antrenare a indivizilor dintr-o anumită societate, în procesul de asimilare a normelor, cunoștințelor, valorilor și credințelor, fenomen care va face din ei membrii unei societăți determinate. Socializarea, în sistemele moderne diferențiate aflate în permanentă schimbare și care permit mobilitatea indivizilor, este văzută ca un proces a cărui durată coincide cu durata vieții.

Datorită transformărilor sociale și modificărilor în plan cultural ale individului, valorificarea educației fizice în socializarea elevilor la vârsta școlară mică reprezintă condiția principală pentru asigurarea dezvoltării personalității în procesul de devenire complet umană.

Acest fenomen al *devenirii complet umane* este definit, de socializare, ca proces psihologic de transmitere, asimilare a atitudinilor, valorilor, conceptelor sau modelelor de comportare specifice unui grup sau unei comunități în vederea formării, adaptării și integrării sociale a unei persoane. În acest sens, socializarea este un proces interactiv de comunicare, presupunând dublă considerare a dezvoltării individuale și a influențelor sociale, respectiv modul personal de

receptare și interpretare a mesajelor sociale și dinamica variabilă a intensității și influențelor sociale, explică Giddens A. [31, p. 51].

Plecând de la teza potrivit căreia educația reprezintă cel mai important fenomen sociouman care-i permite omului să supraviețuiască în această lume complicată și de la definiția conform căreia educația este abordată ca *activitate psihosocială cu funcție generală de formare-dezvoltare permanentă a personalității umane orientată spre integrarea socială optimă*, realizată în concordanță cu finalitățile proiectate, la nivel de sistem și de proces, desfășurată și *dezvoltată prin acțiuni specifice având ca structură de bază co-relația subiect / educator – obiect / educat, într-un context deschis, auto/perfectibil* [4, p. 78], L. Cuznețov precizează că feedbackul dintre funcțiile, conținuturile generale ale educației și resursele fundamentale, consemnează *ansamblul de valori general-umane* [5, p. 42].

Este evident faptul că *funcțiile educației* determină și orientează esența și *rosturile* activității de formare-dezvoltare a personalității, fie că la nivelul unei instituții concrete, fie că la nivelul întregului sistem. Funcțiile educației au un caracter obiectiv și sunt transpuse în practica socială prin acțiunile pedagogice, proiectate în corelație cu finalitățile educației, care au un caracter subiectiv, în sensul că sunt elaborate periodic, în baza deciziilor macrostructurale de către organismele de stat generatoare de politică a educației și deciziilor de tip microstructural, la nivelul instituției de învățământ, argumentează în acest sens, L. Cuznețov [5, p. 42].

În *Teoria și metodică educației fizice și sportului*, Gheorghe Cîrstea precizează unele aspecte importante ale calităților motrice: „calitățile motrice, numite și calități fizice, nu se dobândesc, nu se capătă pe parcusul existenței umane. Oamenii se nasc cu anumiți indici ai calităților motrice. Acești indici se dezvoltă, în ontogeneză, de la sine, datorită vieții, până la o anumită vârstă și apoi încep să scadă într-un ritm diferențiat, determinat de multe variabile... La vârstele mici se dezvoltă toate calitățile motrice, dar se pune accent pe viteză și îndemânare... În lecția de educație fizică, fiecare calitate motrică se abordează ca temă” [3, pp. 61-62].

Procesul de socializare a devenit obiectul principal al numeroaselor studii, atât teoretice cât și experimentale, îndeosebi pentru psihologie, pedagogie, sociologie, filozofie și antropologie. Pe parcurs au fost stabilite teoriile și paradigmele abordării procesului de socializare. Socializarea este un proces prin care individul însușește și interiorizează anumite norme și valori sociale, modele de comportament, atitudini și evaluări, devenind membru al unei comunități sau al unui grup social (E. Durkheim) [1].

Convenim asupra următoarelor abordări ale socializării reprezentate de:

1. *Teorii de inspirație sociologică* – sunt reprezentate de autori precum É. Durkheim, R. Linton, R. Benedict, M. Mead, A. Kardiner, G. Allport, T. Parsons, P. Bourdieu, J.-Cl. Passeron, B. Bernstein. Aceste teorii abordează problema socialului în globalitate; se centrează pe norme și comportament.
2. *Teoria psihodinamică a lui E. Erikson* abordează stadialitatea dezvoltării umane, inclusiv în plan social, influențată de dinamica relațiilor psihoafective; se centrează pe relațiile afective care influențează devenirea socială a viitorului adult; se abordează mecanismul afectiv al socializării; analizele sunt legate de stadialitatea dezvoltării afective, de felul în care modelul relațiilor afective mamă – copil se transformă în grila prin care viitorul adult interacționează cu lumea, cu planul social; concepte-cheie: relații afective, diada mamă – copil, pattern afectiv, stadiu și stadialitate.
3. *Teoriile constructiviste ale învățării*, reprezentate de J. Piaget, L. Kohlberg, Л.С. Выготский și au următoarele caracteristici: abordează modul de construire a cogniției și, prin acesta, a

modului de adaptare la mediul social; se centrează pe mecanismele dezvoltării mentale, proces cu dublă dimensiune individuală și socială; se abordează mecanismul cognitiv al socializării.

4. *Teoria învățării sociale a lui Bandura*, considerând că achiziția de noi comportamente are loc în cadrul unei interacțiuni între mediu și caracteristicile personale ale individului. Comportamentul este influențat de atitudinile persoanei, de convingerile sale, de istoria întăririlor anterioare, dar și de stimulii din mediu. De asemenea, un comportament, odată produs, poate determina schimbări ale mediului, la fel cum și aspecte ale personalității pot fi influențate de acțiunea mediului.

Studiile lui F.A. Fleishman, întinse pe mai multe decenii, constituie temeiul evaluării capacității motrice și „perceptiv motrice” a individului uman. În 1964, el propune probe pentru evaluarea „stării fizice” a persoanei, acestea fiind în deplină corespundere cu necesitățile de dezvoltare a elevilor la vârsta școlară mică: *precizia controlului, coordonarea tuturor membrelor, timpul de reacție, viteza mișcării și controlul vitezei, dexteritate manuală, punctare sau țintire* (F.A. Fleishman, 1992).

Destul de amplu este analizat în psihologie procesul de socializare a copilului. El este privit ca un aspect esențial al dezvoltării personalității, iar cercetările în această direcție se bazează pe teoriile unor personalități marcante ca L. Vîgotskii, J. Piaget, H. Wallon, fiecare axându-se pe anumite aspecte ale socializării copilului [4]. L. Vîgotskii scoate în evidență faptul că socializarea este o permanentă confruntare a copilului cu mediul social în care învață limba, ajungând astfel la socializarea gândurilor și ideilor sale [4]. J. Piaget accentuează rolul cunoașterii patrimoniului psihoereditar în evaluarea rezultatelor obținute și a celor urmărite în procesul de socializare, deoarece datorită caracteristicilor ereditare ale copilului, „procesul socializării nu se reduce la a fixa anumite amprente pe o tabula rasa”. Totodată, Piaget afirmă realizarea socializării prin interacțiuni, spontane sau dirijate, dintre om – om și om – obiect, un rol important deținându-l conexiunile cu mediul.

Pe lângă activitățile desfășurate în mediul familial, grădinița este instituția în care copiii pot să-și satisfacă dorința de mișcare, locul unde se realizează exercițiile și jocurile necesare pentru *dezvoltarea lor fizică*. Frecventând grădinița, copilul este controlat sub toate aspectele dezvoltării și creșterii lui. Elementele esențiale ce conturează conceptul socializării sunt:

– socializarea – proces stadial, continuu, care nu reprezintă o țintă finală, o stare finită, ci o permanentă construire a identității individului prin interacțiunea sa cu planul social al existenței;

– socializarea îndeplinește două funcții complementare: o funcție reproductiv-integrativă; o funcție transformativ-creativă;

– conținutul procesului de socializare este alcătuit din valori, norme, atitudini, abilități sociale, patternuri comportamentale (roluri sociale);

– practicile de socializare pot fi grupate în două mari categorii: practica socializării pasive (presupune absolutizarea valorilor, normelor, atitudinilor, modelelor comportamentale, acestea sunt imuabile și trebuie respectate fără abatere); practica socializării active (presupune promovarea de către agentul socializator al unei strategii informaționale pentru motivarea copilului și pentru conștientizarea permanentă a comportamentului său, atât pentru sine cât și pentru alții, este încurajată problematizarea, confruntarea argumentelor, analizele și explicațiile raționale) [11].

Orice realizare individuală are nevoie de confirmare, de apreciere socială. Determinanții socioculturali ai personalității se bazează pe adevărul că educația ca socializare este un proces progresiv și cumulativ, prin care individul, pe tot parcursul existenței sale, asimilează comportamentele, valorile, normele, rolurile, convențiile și modurile de a gândi proprii ambientului sociocultural înconjurător. În accepțiunea sa de socializare, educația se poate identifica cu procesul de „interiorizare a culturii”.

Anumite trăsături culturale ale personalității sunt achiziționate *din copilăria timpurie și constituie un fel de moștenire socială incorporată în inconștientul individual* care imprimă direcții specifice posibilităților naturale date prin codul genetic. Cultura este constituită din totalitatea valorilor care condiționează comportamentele și atitudinile acceptabile sau nu ale membrilor unei societăți.

Sănătatea, dezvoltarea fizică armonioasă constituie premise importante ale calităților, capacităților și trăsăturilor de caracter ale copiilor. Influențarea favorabilă a stării de sănătate, sporirea capacității de efort a organismului prin exercitarea funcțiilor vitale și de adaptare la mediul înconjurător, precum și formarea deprinderilor de igienă individuală și colectivă, constituie motivele fundamentale ale societății și valorii educației fizice. Educația fizică are și sarcina de a contribui la dezvoltarea și formarea acelorași trăsături și componente ale personalității pe care le vizează și procesul de pregătire intelectuală și sistemul general de instrucție și educație.

Datoria cadrelor didactice este de a fundamenta activitatea de educație fizică, atât pe principii formulate de pedagogi, cât și pe studii de specialitate. Formele de generalizare-aplicare (jocuri dinamice, ștafete, trasee aplicative, complexe de exerciții, întreceri / concursuri), care au efecte deosebite asupra copiilor, în plan motric și psihic, și sunt îndrăgite de ei, nu pot fi executate fără ca acestea să stăpânească deprinderile motrice. Aceste cunoștințe se dobândesc cu ușurință pe parcursul activităților motrice și sporesc vocabularul și orizontul cunoașterii. Formarea deprinderilor motrice implică și manifestarea unor procese psihice care conduc la dezvoltarea capacităților intelectuale ale copiilor (observarea, atenția, analiza, sinteza, comparația, decizia), atrage o amplă participare psihică, conducând la educarea unor trăsături și calități (teama inerentă inițial, manifestată ca emoție negativă, se transformă în bucuria realizării; curaj, cutezanța, perseverența, dârzenie și voința prin parcurgerea traseelor aplicative și îndeplinirea cerințelor stabilite, stăpânirea de sine prin respectarea regulilor de desfășurare; capacitatea de apreciere obiectivă și a spiritului critic și autocritic prin realizarea în fața celorlalți copii a deprinderilor motrice învățate, bucuria, tristețea, prietenia, generate prin parcursurile aplicative, jocurile dinamice, ștafetele), care lasă urme în evoluția personalității copilului și asigură formarea de obișnuințe care se stabilizează în timp, păstrându-se chiar de-a lungul întregii vieți.

BIBLIOGRAFIE

1. BARTA, A.; DRAGOMIR, P. *Deprinderi motrice la preșcolari*. București: Ed. Integral, 1995.
2. CÂRSTEA, GHEORGHE. *Educația fizică – fundamente teoretice și metodice*. București: Casa de editură Petru Maior, 1999.
3. CÂRSTEA, GHEORGHE. *Educația fizică – teoria și bazele metodicii*. București: ANEFS, 1997.
4. CRISTEA, S. *Dicționar de termeni pedagogici*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998.
5. CUZNEȚOV, L. *Filosofia și axiologia educației*. Chișinău. Primex-Com S.R.L., 2017.
6. HARWOOD, R.; MILLER, S.A.; VASTA, R. *Psihologia copilului*. Iași: Polirom, 2010.
7. JINGA, IOAN; ISTRATE, ELENA. *Manual de pedagogie*. București: Editura ALL, 2008.

8. MAROLICARU, MARIANA. *Tratarea diferențiată în educație fizică*. București: Editura Sport-Turism, 1986.
9. MUNTEAN, A. *Psihologia dezvoltării umane*. Ed. a 2-a, rev. Iași: Polirom, 2006.
10. NICOLAE, E. *Roluri și atitudini parentale în socializarea copilului preșcolar*. Teză de doctorat. București, 2012.
11. STĂNCIULESCU, E. *Sociologia educației familiale*. Vol. II. Iași: Polirom, 2002.

IMPLEMENTAREA INSTRUMENTELOR DIGITALE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE A DANSULUI CLASIC

*Talpă Svetlana, lector
doctorandă, UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

CZU:793.3:37.037

Abstract

The use of digital tools significantly influences a lot the process and the way students interact and act in lectures and seminars. This rapid rising and perpetual development of modern technology has offered a better pattern to explore the new teaching model. As a result, multimedia resources and educational software play a very important role in the teaching-learning process of dance. This article tries to emphasize the necessity of using digital tools in the teaching-learning process of dance for the development students' communicative competences and also brings out the advantages and limitations faced by using them in the educational process.

Key-words: teaching, learning, digital tools, technology, communicative competences, educational software.

Introducere

Discursul despre software-urile educaționale a avut în ultimii ani un parcurs ascendent, utilizarea din ce în ce mai frecventă în practica educațională a instruirii asistate de calculator determinând necesitatea clarificărilor la nivel epistemologic. Experiența din ultimul deceniu și rapoartele de evaluare ale inițiativelor de introducere a noilor tehnologii în educație ne arată că atât teoria cât și practica sunt în câștig în cazul în care un proiect îmbină echilibrat elementele teoretice și cercetarea cu aplicațiile practice, care valorifică și validează acele idei cu reală valoare pentru cadre didactice și studenți. Lumea contemporană reprezintă o permanentă și inedită provocare pentru educație. Existența fiecărui individ în parte, ca și a întregii societăți în ansamblul ei, capătă un ritm din ce în ce mai alert, devine tot mai marcată de necesitatea cunoașterii rapide, complete și corecte a realității înconjurătoare, pentru ca luarea deciziilor să fie făcută ferm, oportun și competent. Aceasta conduce în mod inevitabil la creșterea volumului de informație ce trebuie analizat, la necesitatea utilizării computerului atât în viața de zi cu zi, cât și în procesul instructiv-educativ.

Trăind în era tehnologiilor informaționale, suntem înconjurați de variate tehnologii moderne, care ne facilitează accesul la informații și ne oferă noi posibilități de învățare a metodologiei dansului clasic într-un mod interesant și atractiv. Datorită avântului Internetului, dispunem de noi modalități și strategii interesante de predare, învățare și evaluare. Complexitatea materialului universitar și a mediului de învățare de astăzi ne sugerează nevoia realizării activităților educaționale într-o nouă manieră. Tehnologiile digitale reprezintă o simplă adăugare în planul de învățământ, ele fiind integrate pe deplin la toate nivelurile sistemului universitar. Această integrare a instrumentelor digitale în procesul de predare-învățare a devenit o necesitate în societatea modernă, ajungând să fie un mediu de învățare general pentru toate disciplinele din cadrul curriculumului universitar. Atunci când este orientată în mod corespunzător, tehnologia contribuie la învățarea centrată pe student, la dezvoltarea creativității și a gândirii critice [1].